

ПРОТОКОЛ

№ 105

София, 02.06.2021 година

Днес, 02.06.2021 г. от 11:06 ч. се проведе открито заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) в състав „Енергетика“, ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Георги Добрев, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитоновна и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На заседанието присъстваха П. Младеновски – директор на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“, М. Трифонов – началник на отдел „Цени и лицензии: електрически мрежи, търговия и пазари“ и експерти на КЕВР.

Председателят доц. д-р Иван Н. Иванов откри заседанието и констатира, че не са налице правни пречки за провеждането му.

Съгласно решение на КЕВР по Протокол № 175 от 05.08.2020 г., т. 8, с цел ограничаване на разпространението на коронавирус SARS-CoV-2 и недопускане на прекъсване на работата на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация в резултат на разпространение на заболяването COVID – 19, за срока на обявената извънредна епидемична обстановка обществените обсъждания и откритите заседания се провеждат от разстояние, като се осигурява виртуално участие на заинтересованите лица по смисъла на чл. 14, ал. 2 от Закона за енергетиката, с изключение на страните в административните производства, които могат да участват в откритите заседания присъствено.

Предвид това, Комисията за енергийно и водно регулиране е поканила като страна по преписката лицата, представляващи „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД, „Национална електрическа компания“ ЕАД, „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД, „ТЕЦ Бобов дол“ ЕАД, „ТЕЦ Марица 3“ АД, „Топлофикация Русе“ АД, „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД, „ЧЕЗ Разпределение България“ АД, „Електроразпределение Юг“ ЕАД, „Електроразпределение Север“ АД, „Електроразпределение Златни пясъци“ АД, „ЧЕЗ Електро България“ АД, „ЕВН България електроснабдяване“ ЕАД, „Енерго-Про Продажби“ АД, „ЕСП Златни пясъци“ ООД и Фонд „Сигурност на енергийната система“ за присъствено или виртуално участие в откритото заседание чрез програмата за съобщения Skype.

„АЕЦ Козлодуй“ ЕАД, „Национална електрическа компания“ ЕАД, „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД, „ТЕЦ Бобов дол“ ЕАД, „ТЕЦ Марица 3“ АД, „Топлофикация Русе“ АД, „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД, „ЧЕЗ Разпределение България“ АД, „Електроразпределение Юг“ ЕАД, „Електроразпределение Север“ АД, „Електроразпределение Златни пясъци“ АД, „ЧЕЗ Електро България“ АД, „ЕВН България електроснабдяване“ ЕАД, „Енерго-Про Продажби“ АД, „ЕСП Златни пясъци“ ООД и Фонд „Сигурност на енергийната система“ са уведомени за

провеждане на заседанието с писмо на КЕВР с изх. № Е-14-24-9/27.05.2021 г.

Заявилите участие в откритото заседание чрез програмата за съобщения Skype са:

- г-н Венцислав Марков – представител на „Национална електрическа компания“ ЕАД;
- г-н Боян Боев – директор на дирекция „Финансово-икономическа“ в „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД;
- г-н Любомир Спасов – изпълнителен директор на „ТЕЦ Бобов дол“ ЕАД;
- г-н Илиан Павлов – изпълнителен директор на „ТЕЦ Марица 3“ АД;
- г-н Севдалин Желев – изпълнителен директор на „Топлофикация Русе“ АД;
- г-жа Гургана Терзийска – директор на дирекция „Финанси и бюджет“ в „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД;
- г-жа Зорница Генова – упълномощен представител на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД и „ЧЕЗ Електро България“ АД; директор на дирекция „Правно и регулаторно управление“ в „ЧЕЗ Разпределение България“ АД;
- г-жа Анна Димитрова – упълномощен представител на „Електроразпределение Юг“ ЕАД и „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД; ръководител на отдел „Енергийна политика, околна среда и иновации“ в „Електроразпределение Юг“ ЕАД;
- г-жа Десислава Русева – упълномощен представител на „Електроразпределение Север“ АД и „Енерго-Про Продажби АД; директор на дирекция „Регулаторно управление“ в „Електроразпределение Север“ АД.

„АЕЦ Козлодуй“ ЕАД, „Електроразпределение Златни пясъци“ АД, „ЕСП Златни пясъци“ ООД и Фонд „Сигурност на енергийната система“ не са заявили участие в откритото заседание.

На откритото заседание беше разгледан доклад с вх. № Е-Дк-496 от 21.05.2021 г. относно утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“. Докладът, изготвен от работна група в състав: Пламен Младеновски, Елена Маринова, Милен Трифонов, Юлиан Стоянов, Петя Андонова, Радостина Методиева, Силвия Петрова и Радослав Райков, е приет с решение на КЕВР на закрито заседание по т. 3 от Протокол № 97/27.05.2021 г. и публикуван на интернет страницата на Комисията.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Искам все пак да отбележа, че заседанието го започваме 30 минути по-късно от предварително обявеното начало и моля да бъдем извинени от участниците в заседанието, които са на линия, но имаше голям брой участници по първото открито заседание и не можехме да го прекъснем по-рано. Завършихме го по нормален начин. Сега вече се отправяме към открито заседание, което е посветено на доклада от 21.05.2021 г. относно утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“. Работната група, изготвила доклада е в състав: Пламен Младеновски, Елена Маринова, Милен Трифонов, Юлиан Стоянов, Петя Андонова, Радостина Методиева, Силвия Петрова и Радослав Райков. Колеги, преди да представя участниците в откритото заседание и реда по който ще бъде давана думата на всеки един от участниците, искам да отбележа следното: първо, срокът за представяне на становищата и по този доклад изтича днешния ден: в 16:00 часа. Предварително всички дружества от сектора са уведомени и част от тях вече си представиха становищата. Останалите трябва да го сторят до 16:00 часа. Второ, след изслушване на участниците, които са заявили свои позиции, ще предоставя думата на представителите на работната група. Затова призовавам участниците да останат на линия до края на заседанието, защото за част от казаното от тях те могат да чуят отговори от работната група. Това не означава,

че това, което не бъде коментирано няма да бъде представено в окончателния доклад при приемане на решението на Комисията на 01.07.2021 г. Започваме!

Участниците в днешното открито заседание в състав „Енергетика“ (относно утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“) са следните: „Националната електрическа компания“ ЕАД – становището ще представи Венцислав Марков; „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД – становището очакваме от г-н Боян Боев – директор на дирекция „Финансово-икономическа“; „ТЕЦ Бобов дол“ ЕАД - становището ще представи отново (вече по отношение цената в сектор „Електроенергетика“) г-н Любомир Спасов – изпълнителен директор на дружеството; „ТЕЦ Марица 3“ АД - становището ще представи г-н Илиан Павлов – изпълнителен директор; „Топлофикация Русе“ АД – отново г-н Севдалин Желев – изпълнителен директор; „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД – очакваме становището от г-жа Гергана Терзийска – директор „Финанси и бюджет“, „ЧЕЗ Разпределение България“ АД – г-жа Зорница Генова – директор „Правно и регулаторно управление“; „Електроразпределение Юг“ ЕАД – направо искам да съобщя, че г-жа Зорница Генова по-късно ще представи становището и на „ЧЕЗ Електро България“ АД; „Електроразпределение Юг“ ЕАД – становището ще представи г-жа Анна Димитрова – пълномощник и ръководител на отдел „Енергийна политика, околна среда и иновации“; „Електроразпределение Север“ АД – г-жа Десислава Русева – директор на дирекция „Регулаторно управление“. След това следват трите снабдителни дружества: „ЧЕЗ Електро България“ АД, както казах, становището ще представи г-жа Зорница Генова; „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД – г-жа Анна Димитрова, която ще представи становището и на „Електроразпределение Юг“ ЕАД; накрая – „Енерго-Про Продажби“ АД – становището ще представи г-жа Десислава Русева, която всъщност ще представи становището и на „Електроразпределение Север“ АД. Това е списъкът на участниците. Започваме по реда, по който представих всеки един от тях.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Моля за връзка с г-н Венцислав Марков, който ще представи становището на НЕК ЕАД.

Служител от КЕВР потърси г-н Венцислав Марков – упълномощен представител на НЕК ЕАД, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype, но не беше установена връзка.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Г-н Марков не е на линия, но все пак, ако поне ни чува отнякъде, искам да повторя, че срокът е до 16:00 часа следобед, днешния ден, за представяне на писмено становище, след като той не се включи за представяне в момента, присъствено, така да се каже, на становището на НЕК ЕАД. Преминаваме... Включи ли се? Да, добре!

Служител от КЕВР отново потърси г-н Венцислав Марков – упълномощен представител на НЕК ЕАД, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Г-н Марков, чувате ли ни? Г-н Марков, здравейте! Моля представете становището на НЕК ЕАД по доклада за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“. Слушаме Ви!

Венцислав Марков – упълномощен представител на НЕК ЕАД:

Здравейте, г-н Председател! Уважаема Комисия, запознахме се с доклада на работната група и съответно имаме някои забележки, които сега ще ги изкажа накратко. В

установения срок ще представим и нашето становище.

По отношение на цената на производство от ВЕЦ на НЕК. Разходите са определени (по-голяма част от тях) на база базисната година, като основно това се отнася за услугата водоподаване, която услуга водоподаване се формира от разходите за Предприятие „Язовири и каскади“, което обслужва язовирните райони. Смятаме, че е коректно да бъдат отразени освен базисна година, инфлационните проценти и извършваните се ремонти и разходи за други обосновани от нас дейности, които ние сме обосновали частично. Вие казвате, че няма пълна обосновка. Ще приложим още по-подробна обосновка към становището си.

Другият съществен разход към ВЕЦ. Това са разходите за ПАВЕЦ. Тъй като ние сме ги изчислили на база действащото в момента решение, при актуализация на цените с новото решение, смятаме, че е коректно и тези разходи да бъдат преизчислени с новите разходи за закупена енергия. Предлагаме корекция, която отразява разходите в доклада на работната група.

По отношение потреблението от крайни снабдители. Прогнозата, на която работната група се позовава е на база на крайните снабдители. Това са извършили в момента в действащото ценово решение, което смятаме, че е подценено, както и в момента се потвърждава, вървейки с около 680 GWh преразход в потреблението от страна на крайните снабдители. Тази енергия няма начин НЕК да я компенсира с набавянето на такива огромни количества с единствения възможен път – свободния пазар, тъй като няма друг вариант откъде да компенсира. Затова смятаме, че въпреки че прогнозите на крайните снабдители са използвани за база от работната група, самата Комисия може да приеме подход за собствена прогноза на потреблението и да завиши прогнозните количества – нещо което работната група е направила при оценка на ВЕИ-та, от които крайните снабдители изкупуват и съответно префактурират към нас. При прогноза на крайните снабдители и съответно на ВЕИ-та към тях от около 300 000 MWh, е променена прогнозата на около 200 000, т.е. Комисията използва различен подход при определяне на количествата на краен снабдител и съответно на ВЕИ. Наистина, че е по-коректно те да използват собствена прогноза и за крайните снабдители.

По темата въглеродни емисии, която вече се изговори надълго в доклада за топлофикациите. Ние имаме същите забележки, че въглеродните емисии са изчислени на действащи цени към март месец. Чухме мнението на г-н Младеновски и се надяваме, че ще бъдат отразени актуалните нива на въглеродните емисии. Същото обаче би трябвало да се отнася и за нивата на въглеродните емисии (освен за прогнозния период) и за в момента действащия регулаторен период, тъй като повишената значително цена е някъде от средата на април месец, което значи, че в тези месеци - април, май, юни, дори и когато има некупени емисии за март, цената е на тези нива, на които ще бъде и в прогнозата, т.е. над 50 евро, дори 55 евро. Затова този разход, който в момента се извършва от централите с дългосрочни договори „Марица Изток 1“ и „Марица Изток 3“ е пряко превишение на разходите, които са влезли в решението и съответно на компенсаторния механизъм. Да, за тях беше извършена една корекция, която отрази разходи на въглеродните емисии при 40 евро. Дори и тя вече е компрометирана.

По отношение на услугата обществена доставка е приложен принципът на 3% върху разходите за закупена енергия. Тук е приложена общо купената енергия. Смятаме, че е по-коректно, че трябва да се прилага разходите закупена енергия за краен снабдител, тъй като услугата обществена доставка се възстановява единствено от продадената енергия за крайни снабдители. Тъй като в наредбата не е казано ясно коя купена енергия трябва да се прилага, затова смятаме, че такъв подход би отразил прихода, по който се възстановява тази услуга *обществена доставка*.

По отношение на компенсиране на разходите за ВЕИ към настоящия момент. Както потреблението на крайния снабдител, така и ВЕИ-та вървят с преразход в тяхното

производство и това ще доведе до недостиг от утвърдени средства във Фонд „Сигурност на електроенергийната система“. Отчетът до май месец и прогнозата, която има за юни месец показва, че очакваният недостиг ще бъде около 18 000 000, което ще дадем подробно как изчисляваме този недостиг в становището си. Надяваме се, че това ще бъде отразено от Комисията и този разход ще ни бъде възстановен, за да можем и ние да си възстановяваме разхода към тези производители.

Имаме и някои други съществени забележки, като основното, което вече в няколко периода се коментира от Комисията като потенциално, че ще се случи, но така и не се случва е натрупаният дефицит в „Национална електрическа компания“ и очакваме наистина да се подходи сериозно към него и да се извършат необходимите анализи, проверки и създаването на механизъм за неговото възстановяване. Както казах, всичките тези неща подробно ще бъдат изложени в нашето становище и се надяваме, че ще бъдат отразени в проекторешението и в решението на Комисията. Благодаря Ви!

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-н Марков, за изчерпателното представяне на становището на НЕК и очакваме наистина Вашето писмено становище в рамките на деня. Пожелаваме Ви успешен ден от името на Комисията. Колеги, преминаваме към г-н Боян Боев - директор на дирекция „Финансово-икономическа“ към „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД, който ще представи становището на дружеството „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД.

Служител от КЕВР потърси г-н Боян Боев – директор на дирекция „Финансово-икономическа“ в „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Здравейте, г-н Боев!

Боян Боев – директор на дирекция „Финансово-икономическа“ в „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД:

Здравейте, г-н Председател!

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Радвам се да Ви видя и очакваме от Вас становището на „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД по доклада, който е изготвен от работната група на КЕВР и който се отнася до утвърждаване на цените в сектор „Електроенергетика“. Слушаме Ви! Има някакъв проблем...

Служител от КЕВР отново потърси г-н Боян Боев – директор на дирекция „Финансово-икономическа“ в „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype.

Боян Боев – директор на дирекция „Финансово-икономическа“ в „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД:

Здравейте! Виждаме ли се вече?

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Да, надявам се сега да бъде по-устойчива връзката ни, г-н Боев.

Боян Боев – директор на дирекция „Финансово-икономическа“ в „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД:

Аз също!

Доц. д-р И. Н. Иванов:
Слушаме Ви!

Боян Боев – директор на дирекция „Финансово-икономическа“ в „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД:

Уважаеми, г-н председател, уважаеми колеги от Комисията, колеги, изготвили доклада, искам да представя на Ваше внимание възражението срещу доклада на двете дирекции по отношение на утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“ за новия ценови период. Ние подадохме нашето заявление за утвърждаване на пълна цена за новия период от 01.07.2021 г. до 30.06.2022 г., както и ведно с искане за компенсиране на разходи, искам да подчертая, по чл. 35, ал. 2, т. 2 във връзка с чл. 4, ал. 2, т. 8 от Закона за енергетиката. В нашето предложение представихме цена в размер на 193,40 лв. за утвърждаване през новия регулаторен период, както и беше предоставено искане за компенсиране и признаване на разходи за количества електрическа енергия, които ние сме *...(лоша връзка)* на обществения доставчик във връзка с наложени задължения към обществото по отношение на заповедите на министъра (три броя), както и във връзка с компенсиране на две стари Ваши решения: Ц-19 от 2019 г. и Ц-29 от 2020 г. Това са разходи за разликата в цените на въглеродните емисии. Тяхната стойност е в порядъка на около 210 млн. лв., съответно по Ваше старо решение Ц-19 (82 млн.), Ц-29 (127 млн.), едно искане за кредитно известие, издадено към НЕК (в размер на 7 000), както и активирането на 5 и 6 блок в началото на 2021 г. и съответно неизплатена разполагаемост (в размер на 130 хил. лв.). Междувременно обаче настъпиха нови обстоятелства, които оказват влияние върху данните, които ние бяхме предоставили по-рано.

С писмо от 10 май на министъра на енергетиката ние получихме заповед от 5 май, с която се изменя старата заповед от 25.06.2020 г. на министъра на енергетиката за общата квота електрическа енергия, която ние сме задължени да продадем на обществения доставчик. Тази квота беше повишена от 2 600 000 MWh на 2 900 000. Допълнително тези 300 000 MWh съответно няма как да се влезли логически в старото решение Ц-29 от 01.07.2020 г. Прогнозната цена, която ние бяхме представили като информация беше в размер на 40 евро, но след първи април БЕХ продължи да закупува въглеродни емисии за нас и средната цена по която бяха продадени на нас във връзка със сключен договор между нас и холдинга е в размер на 40,39 евро/тон.

Предвид гореизложеното искам да кажа, че нашето писмо за предоставяне на допълнителна информация не е взето предвид от Комисията и в изготвения от работната група доклад за новия регулаторен период. Стойността на предявените с искания за признаване компенсирания на разходите по чл. 35, ал. 2, т. 2, искам да подчертая, от Закона за енергетиката, фактически това е енергия, предоставена на обществения доставчик за нуждите на регулирания пазар с цел гарантиране сигурността на доставките, които са ни наложени от държавата с тези заповеди. Тези разходи бяха преизчислени от 210 млн. на 214 млн.

Допълнително искам да добавя, г-н Председател, че не са намерили приложение в доклада и не са признати допълнителни разходи, които ние правим в настоящия момент по отношение на новата заповед на министъра от 05.05.2021 г. и тези допълнителни разходи според нашите изчисления са в размер на 29 104 000 лв. Искам отново да подчертая, че на нашето дружество не са признати разходи по чл. 35, ал. 2, т. 2 във връзка с чл. 4, ал. 2, т. 8 от Закона за енергетиката. Считаме, че публикуваният доклад съдържа някои неточности по отношение на начина на формиране на нашата цена, съдържанието и структурата на разходите, както и оценката за тяхната принадлежност и икономическа обоснованост, свързани с породените ни задължения към обществото на база чл. 35, ал. 2,

т. 2. Мотивите, изложени в доклада на работната група са следните: Вие казвате, цитирам, „Съгласно чл. 35.1. от ЗЕ, енергийните предприятия имат право да предявяват искане за компенсиране на разходи, произтичащи от наложените им задължения към обществото, включително свързани със сигурността на снабдяването, защитата на околната среда и енергийната ефективност“. За такива разходи според чл. 35, ал. 2, т. 4 ... (*лоша връзка*) се признават и разходи, произтичащи от задължения, свързани със защита на обектите, представляващи критична инфраструктура в енергетиката. Затова на дружеството не са признати разходи по чл. 35.

Уважаеми колеги, ние, ако не се лъжа, от две години не сме предявявали, може би това е техническа грешка, от две години не сме предявявали искане за компенсиране на разходи за разполагаемост във връзка с предоставяне на критична инфраструктура в енергетиката. Допълнителните задължения към обществото на „ТЕЦ Марица Изток 2“ са свързани с гарантиране на неговата сигурност, за снабдяването с електрическа енергия на крайния регулиран пазар и те за нас подлежат на възстановяване, съгласно разпоредбите на Закона за енергетиката. Това, че ние сме критична инфраструктура е само един плюс за електроенергийната система, както и за всички нас, според нас, но това не е основанието по което сме искали признаване на тези разходи. Искането за компенсиране на разходите не са заявления за компенсиране на разходи по чл. 35, ал. 2., т. 4, а по чл. 35, ал. 2, т. 2. Това е за нас приложимото правно основание, както и цитираното в нашето заявление.

Искам да добавя също така, че не е основателно да не се признават променливи разходи на дружеството, при положение, че са пряко свързани с обема производство, който сме представили в заявлението и който сте утвърдили. Това са разходи, имащи отношение относно газа и метана за разпалване, както и за отработената пепелина, която сме представили като наша прогноза.

Искам като прочит да представя на Вас нашето виждане за така представения доклад от колегите. Ще използвам израза на едно място... копи пейст, който е използван може би от миналата година, когато... това е някаква техническа грешка и цитиране признаване на разходи за критична инфраструктура. От две години, както заявих, ние не сме искали такива, а искаме признаване на разходи за наложено задължение към обществото, съответно във връзка с дадените заповеди от министъра. Това са средства, с които БЕХ е закупил въглеродни емисии за нас във връзка с тези заповеди на министъра, които следва ние да дължим на тях. Относно, колеги, нормата на възвръщаемост на капитала, това, че тя не признава разходи за минали периоди, мисля, че това не е вярно. Също някаква неточност е записана. Според нас в Закона за енергетиката... (*лоша връзка*) всички наредби, правила, методики в нашия сектор.

Надявам се техническите грешки да бъдат отстранени и да бъде погледнато професионално на нашия подход, който сме взели и реално сме представили като договор, фактура за закупени емисии и т.н. Благодаря за вниманието, г-н Председател!

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря, г-н Боев, за изчерпателното и задълбочено представяне на становището на „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД. Останете на линия. Може би, в края на заседанието ще чуете по някой от отправените от Вас критики становището на работната група. Иначе Ви пожелаваме успешен ден!

Боян Боев – директор на дирекция „Финансово-икономическа“ в „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД:

И на Вас също пожелавам!

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Преминаваме към г-н Любомир Спасов – изпълнителен директор на „ТЕЦ Бобов

дол“ ЕАД, за втори път днес. Моля Ви, включете г-н Спасов.

Служител от КЕВР потърси г-н Любомир Спасов – изпълнителен директор на „ТЕЦ Бобов дол“ ЕАД, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Здравейте, г-н Спасов!

Любомир Спасов – изпълнителен директор на „ТЕЦ Бобов дол“ ЕАД:

Здравейте отново, г-н Иванов!

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Очакваме становището - вече по втория доклад, свързан с утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“.

Любомир Спасов – изпълнителен директор на „ТЕЦ Бобов дол“ ЕАД:

Ще бъда кратък. Становището ще го получите в срок. Искам само да кажа в момента, че определената прогнозна годишна пазарна цена за базов товар от 119 лв. ми се вижда леко подтисната надолу. Другото ще го прочетете в становището.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря Ви. Вие ще представите писмено становище. Нали?

Любомир Спасов – изпълнителен директор на „ТЕЦ Бобов дол“ ЕАД:

Да, да.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря Ви! Успешен ден! Преминаваме, колеги, към г-н Илиан Павлов - изпълнителен директор на „ТЕЦ Марица 3“ АД. Моля, връзка с г-н Павлов.

Служител от КЕВР потърси г-н Илиан Павлов - изпълнителен директор на „ТЕЦ Марица 3“ АД, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Здравейте, г-н Павлов! Чувате ли ме? Заповядайте! Очакваме Вашето становище от името на „ТЕЦ Марица 3“ АД.

Илиан Павлов - изпълнителен директор на „ТЕЦ Марица 3“ АД:

Здравейте, г-н Председател! Чуваме ли се?

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Чуваме се, да. Надявам се и Вие нас да ни чувате, но по-важно е Вие сега да ни представите становището на „ТЕЦ Марица 3“ АД.

Илиан Павлов - изпълнителен директор на „ТЕЦ Марица 3“ АД:

Уважаеми, г-н Председател, от ръководството на дружеството се запознахме с доклада на работната група. Ще бъда кратък. „ТЕЦ Марица 3“ АД ще внесе писмено в установения срок своите възражения и предложения. Това е което имам да кажа.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря! Вие знаете, че това трябва да стане днес до 16:00 часа.

Илиан Павлов - изпълнителен директор на „ТЕЦ Марица 3“ АД:
Да, благодаря Ви!

Доц. д-р И. Н. Иванов:

И аз Ви благодаря! Пожелаваме Ви успешен ден! Преминаваме към г-н Севдалин Желев, който е изпълнителен директор на „Топлофикация Русе“ АД. Моля, връзка с г-н Желев, отново – за втори път в днешния ден.

Служител от КЕВР потърси г-н Севдалин Желев - изпълнителен директор на „Топлофикация Русе“ АД, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Г-н Желев, заповядайте!

Севдалин Желев - изпълнителен директор на „Топлофикация Русе“ АД:

„Топлофикация Русе“ АД се запозна с доклада. Приемаме цените, които са в доклада. Ако имаме възражения, ще ги внесем в упоменатия срок.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-н Желев. И на Вас пожелаваме успешен ден! Преминаваме към „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД – очакваме становището на дружеството, което да изрази пред нас г-жа Гергана Терзийска – директор „Финанси и бюджет“.

Служител от КЕВР потърси г-жа Гергана Терзийска – директор „Финанси и бюджет“ в „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Г-жо Терзийска, чувате ли ни?

Гергана Терзийска – директор „Финанси и бюджет“ в „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД:

Да, здравейте!

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Очакваме да изразите становището на ЕСО по доклада относно утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“. Заповядайте!

Гергана Терзийска – директор „Финанси и бюджет“ в „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД:

Уважаеми, г-н Председател, уважаеми членове на Комисията, уважаеми членове на работната група, доста в детайли се запознахме с доклада на работната група за утвърждаване на цените в сектор „Електроенергетика“ за предстоящия регулаторен период. С по-голямата част сме съгласни, нямаме забележки. Само бих искала да обърна внимание на една корекция, която за нас е съществена. Това е корекцията в регулаторната база на активите в цена пренос с намалението с около 602 млн. лв. Смятаме, че мащабните инвестиции на ЕСО през последните три години, в размер на 526 млн. лв., трябва да намерят положителен ефект върху стойността на регулаторната база на активите. Трябва да се отчете също така и изключително амбициозната инвестиционна програма за предстоящата година, която е в инерция със зеления преход за засилена дигитализация и

цифровизация на процесите по управление и пренос на електропреносната мрежа. Затова смятаме, че е необоснована за пореден регулаторен период тази корекция с мотиви, със счетоводната преоценка, която е извършена в 2010 г. от НЕК и не са взети предвид инвестиционните ни разходи и извършените инвестиции в тези три последни години. Това само исках да акцентирам. С останалите корекции сме съгласни.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря г-жо Терзийска. Вие ще представите становище в днешния ден? Да?

Гергана Терзийска – директор „Финанси и бюджет“ в „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД:

Ще представим. Да.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря Ви. Успешен ден!

Гергана Терзийска – директор „Финанси и бюджет“ в „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД:

И аз благодаря!

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Започваме последователно с трите електроразпределителни дружества. Най-напред: становището на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД ще представи г-жа Зорница Генова – директор „Правно и регулаторно управление“. Моля, връзка с г-жа Генова!

Служител от КЕВР потърси г-жа Зорница Генова – директор „Правно и регулаторно управление“ в „ЧЕЗ Разпределение България“ АД, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype, но не беше установена връзка.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Ако впоследствие г-жа Генова ни информира, че е на линия, ще я включим, но засега ние преминаваме към г-жа Анна Димитрова – пълномощник и ръководител на отдел „Енергийна политика, околна среда и иновации“. Тя ще представи становището на „Електроразпределение Юг“ ЕАД, а ако пожелае може заедно с това да го допълни със становището на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, т.е. на групата „ЕВН България“.

Служител от КЕВР потърси г-жа Анна Димитрова – пълномощник и ръководител на отдел „Енергийна политика, околна среда и иновации“ в „Електроразпределение Юг“ ЕАД, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Здравейте, г-жо Димитрова, за втори път в днешния ден! Преди да Ви дам думата, да Ви запитам: желаете ли едновременно да представите становището на двете дружества, а именно на „Електроразпределение Юг“ ЕАД и на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, или последователно искате да вземете думата?

Анна Димитрова – пълномощник и ръководител на отдел „Енергийна политика, околна среда и иновации“ в „Електроразпределение Юг“ ЕАД:

Не, няма проблем!

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Тогава Ви слушаме. Представете становището.

Анна Димитрова – пълномощник и ръководител на отдел „Енергийна политика, околна среда и иновации“ в „Електроразпределение Юг“ ЕАД:

Благодаря Ви, г-н Председател! Уважаеми комисари, членове на работната група и колеги, от „Електроразпределение Юг“ ЕАД се запознахме с доклада относно утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“, в частта му за електроразпределителните дружества. За целите на днешното открито заседание бихме искали да отбележим, че продължаваме да считаме за необходимо въвеждането на цена за достъп до разпределителната мрежа и за битови клиенти, в съответствие с европейската практика и с цел ефективно и справедливо разпределение на предизвиканите разходи сред ползвателите на разпределителната мрежа. Очаквам от Комисията да подкрепи този подход, съгласно упоменатото в миналогодишното ценово решение, че подобна стъпка следва да се предприеме в началото на нов регулаторен период. Не сме съгласни с извода, че предложеният метод ще е в ущърб на енергийно уязвимите клиенти. Напротив! Считаме, че отлагането на въвеждането на подобен подход благоприятства единствено гражданите с повече от един недвижим имот, които пък от своя страна не би следвало да попадат в групата на уязвимите клиенти и съответно не се разпределя сред потребителите по справедлив начин постоянните разходи на дружеството, които не зависят от консумираната електроенергия и цената им не следва да бъде определяна на база консумирана електрическа енергия. Преходът от цена за достъп, базирана единствено на количествата потребена енергия към цена достъп ...*(лоша връзка)* компоненти ...*(лоша връзка)* за реализиране на необходимата промяна на ...*(лоша връзка)* фактури и регулаторните модели, с оглед ...*(лоша връзка)* комплексните очаквания от крайните клиенти към операторите на електроразпределителните мрежи. В резултат на увеличението на разпределеното производство от възобновяема енергия ...*(лоша връзка)* и дигитализацията на енергийните услуги, предоставени на бита и на бизнеса.

Също така бихме искали да изразим несъгласието си срещу използвания от Комисията подход да признае експлоатационни и административни разходи за дейността разпределение на електрическа енергия едва на нивото на базисната 2020 г. Неприлагайки индексация за инфлацията за 2020 г. в размер на 1,7%, Комисията не признава оперативните разходи на стойност около 2 128 000 лв. Дружеството вече наблюдава негативния ефект от липсата на индексация на инфлацията на оперативните разходи, включително акумулирани за трите години от петия регулаторен период - възлизат на близо 7 млн. лв. Ако Комисията продължи този си подход, негативният финансов ефект ще се повтори и задълбочи и в шестия регулаторен период. Освен това, дружеството възразява срещу становището на Комисията, че същото е отчело сериозен ръст на разходите за материали, разходи за външни услуги и др. разходи, тъй като видно от ценовото заявление тези категория разходи е с намаление от 0,1% за базисната 2020 г. спрямо 2015 г.

Дружеството счита, че регулаторът следва да прилага общ подход, който би бил икономически обоснован и справедлив за всички дружества, а именно за първата година от новия регулаторен период да признае оперативни разходи като индексира разходите през тази година с инфлацията на година. ...*(лоша връзка)* да бъде отчетено, че факторите, влияещи върху увеличението на разходите за труд за дружеството (освен инфлацията) са тенденциите на пазара на труда, увеличение на максималния осигурителен доход и резултати от преговори със синдикални организации на база браншовия и колективен договор и колективно договаряне на дружеството. Всички тези фактори не могат да бъдат компенсирани чрез допълнително увеличаване на ефективността на инвестициите. В допълнение на общия подход би следвало да се прилага диференциран такъв, при условие,

че регулаторът счита, че някое от дружествата необосновано е завишило разходите през базисната година, като коригира до нивото на нормално допустимите такива.

Не на последно място по важност: считаме, че намаляването на размера на признатия технологичен разход е преждевременно и не отговаря на процесите наблюдавани с момента при управлението на разпределителната мрежа в условия на значителен ръст в броя присъединени генериращи мощности на ниво разпределителна мрежа.

Ще представим възраженията си в писмен вид до края на деня и Ви благодаря за вниманието по становището на „Електроразпределение Юг“ ЕАД.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря! Г-жо Димитрова, да Ви запitam, понеже Вие в становището си на няколко пъти подчертахте, че говорите от името на „Електроразпределение Юг“ ЕАД, означава ли това, че след това ще поискате да представите становището на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД?

Анна Димитрова – пълномощник и ръководител на отдел „Енергийна политика, околна среда и иновации“ в „Електроразпределение Юг“ ЕАД:

Готова съм да го представя и сега или впоследствие, както прецените Вие относно реда на изявленията.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Ще Ви поканим тогава така, както е записано тук - след малко. Нека да преминем към следващите разпределителни дружества. Включваме „ЧЕЗ Разпределение България“ АД.

Служител от КЕВР потърси г-жа Зорница Генова – директор „Правно и регулаторно управление“ в „ЧЕЗ Разпределение България“ АД, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype.

Зорница Генова – директор „Правно и регулаторно управление“ в „ЧЕЗ Разпределение България“ АД:

Здравейте!

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Здравейте, г-жо Генова! Дали ни чувате?

Зорница Генова – директор „Правно и регулаторно управление“ в „ЧЕЗ Разпределение България“ АД:

Да, чувам Ви. Вие чувате ли ме?

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Чуваме Ви, да! Слава Богу, с известно закъснение връзката беше осъществена и сега чакаме да ни представите становището на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД.

Зорница Генова – директор „Правно и регулаторно управление“ в „ЧЕЗ Разпределение България“ АД:

Уважаеми г-н Председател, уважаеми членове на Комисията, уважаеми членове на работната група, от името на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД ще представя нашата ... (лоша връзка). Запознахме се с публикувания доклад относно утвърждаване на цени. Отчитаме доклада като положителна тенденция в посока подобряване на регулаторната

рамка и създаване на условия за стабилност за следващия шести регулаторен период. Изразяваме известно безпокойство, че така определената пазарна цена 141,27 лв. ... (*лоша връзка*) на пазарната цена ...

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Г-жо Генова, извинете, че Ви прекъсвам, но сигналът, който идва от Вас, звукът в Комисията се чува на пресекулки, с прекъсвания и не можем да доловим изцяло това, което казвате. Може би по-близо до микрофона. И аз не зная какво да направите.

Зорница Генова – директор „Правно и регулаторно управление“ в „ЧЕЗ Разпределение България“ АД:

По-добре ли е така?

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Сега е по-добре. В момента няма прекъсване. Да се надяваме, че така ще продължи. Може да повторите даже това, което казахте.

Зорница Генова – директор „Правно и регулаторно управление“ в „ЧЕЗ Разпределение България“ АД:

Отчитаме доклада като положителна тенденция в посока... Пак ли е зле?

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Не. Сега е по-добре.

Зорница Генова – директор „Правно и регулаторно управление“ в „ЧЕЗ Разпределение България“ АД:

...В посока подобряване на регулаторната рамка. Изразяваме безпокойство по отношение на прогнозната пазарна цена, че може би реално постигнатите нива ще бъдат по-високи, като отчетем реалните ценови нива на сделки на борсата и цената на СО₂ емисиите. Бихме желали също да попитаме по отношение на нормата на възвръщаемост. На стр. 49 е записано, че тя е определена за първата ценова година. Нашето тълкуване е, че този параметър се определя от регулаторния период. Бихме искали да попитаме как да тълкуваме записа в решението.

По отношение на корекциите между прогнозни и отчетени инвестиции на стр. 53 от доклада. Мислим, че има допусната техническа грешка, защото са посочени отчетените инвестиции за четвъртия регулаторен период, а не за петия. Надяваме се това да ... (*лоша връзка*).

И по отношение на „ЧЕЗ Електро България“ АД и невключването на разходите за енергийна ефективност. Считаме, че трябва да се изработи механизъм, по който разходите да са възстановявани, защото постигането на индивидуалните цели изисква съществен финансов ресурс, а наличните механизми са насочени към крайните клиенти, потребителите, а не към задължените ... (*лоша връзка*). Подчертаваме, че при извършените дейности за постигане на целите за енергийна ефективност сме извършили разходи, те не са довели до никакви приходи за дружеството и тези разходи са потвърдени като правомерни и икономически целесъобразни във финансовите одити.

Детайлни становища ще подадем днес, в рамките на определения срок.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря Ви много, г-жо Генова. Ако може, проследете докрай дискусията, защото след изказванията на дружествата ще дам думата на работната група. Вие имахте и конкретни въпроси. Вероятно на някой от тях ще Ви бъде директно отговорено в днешния

ден. Относно другите възражения. В доклада, който ще бъде изготвен при приемане на окончателното решение на Комисията, ще намерите отговор там: кое се приема и кое се отхвърля, но единствено мотивирано. Благодаря Ви, че представихте едновременно становищата както на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД, така и на „ЧЕЗ Електро България“ АД. Нали така?

Зорница Генова – директор „Правно и регулаторно управление“ в „ЧЕЗ Разпределение България“ АД:

Да, точно така – и за двете дружества.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Хубав ден Ви желая от името на Комисията. Преминаваме към г-жа Десислава Русева – директор на дирекция „Регулаторно управление“ в „Електроразпределение Север“ АД.

Служител от КЕВР потърси г-жа Десислава Русева – директор на дирекция „Регулаторно управление“ в „Електроразпределение Север“ АД, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Здравейте, г-жо Русева! Очакваме становището, което Вие ще изразите от името на „Електроразпределение Север“ АД по повод на доклада, свързан с утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“.

Десислава Русева – директор на дирекция „Регулаторно управление“ в „Електроразпределение Север“ АД:

Уважаеми г-н Председател, уважаеми членове на Комисията, уважаеми представители на работната група, първо бих искала да благодаря за предоставената ни възможност да изразя становището на „Електроразпределение Север“ АД. Запознахме се подробно с доклада за цени в сектор „Електроенергетика“ и приветстваме работната група за положения труд, за да бъде той изготвен и предоставен на всички заинтересовани страни в срок. Докладът ни дава ясна индикация за развитието на пазара в сектор „Електроенергетика“. Основните ни коментари и възражения по доклада са по отношение на определената норма на възвръщаемост. Нашето разбиране е, че тази норма на възвръщаемост трябва да бъде запазена в размера на утвърдените за предходен регулаторен период, тъй като като независим икономически показател той ще окаже и оказва влияние на инвестиционния климат в страната, както и в сектора. Подробни аргументи ще изложим в становището, което ще депозираме днес в указания срок. Благодаря за вниманието!

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-жо Русева. Вие след малко ще ни представите и становището на „Енерго-Про Продажби“ АД. Нали?

Десислава Русева – директор на дирекция „Регулаторно управление“ в „Електроразпределение Север“ АД:

Да!

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря Ви! Тогава след това ще минем към „ЕВН България Електроснабдяване“. Заповядайте! Не... Може направо... Включете... Нека си почине, както се казва, жената.

Включете г-жа Анна Димитрова за становището на „ЕВН България Електроснабдяване“.

Служител от КЕВР потърси г-жа Анна Димитрова – упълномощен представител на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД и ръководител на отдел „Енергийна политика, околна среда и иновации“ в „Електроразпределение Юг“ ЕАД, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Г-жо Димитрова, отново се обръщаме към Вас. Този път искаме да чуем становището на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД по доклада, който разглеждаме.

Анна Димитрова – упълномощен представител на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД и ръководител на отдел „Енергийна политика, околна среда и иновации“ в „Електроразпределение Юг“ ЕАД:

Благодаря, г-н Иванов. Ще бъде кратка. Ще се присъединя към казаното от г-жа Генова, че и ние, за съжаление, констатираме отново, че средствата за изпълнение на енергийна ефективност не са предвидени, въпреки че същите задължения са вменени по националната схема за задължителни енергийни спестявания и Закона за енергийна ефективност. За жалост, това не само възпрепятства изпълнението на индивидуалните цели на крайните снабдителни, а фактически прави невъзможно постигането и на националната кумулативна цел за енергийна ефективност и като ефект се прехвърля като неизпълнение на новите амбициозни цели през новия период на европейските политики в сферата на енергетиката с период до ... (*лоша връзка*). За нас всъщност искането ни е обосновано и подкрепено от официалната препоръка на Европейската комисия относно транспонирането на задълженията за икономии на енергия, съгласно Директивата относно енергийната ефективност 6621 от 23.09.2019 г., където на стр. 84 изрично е посочено като част от изброените задължителни характеристики на схемите задължение за енергийна ефективност необходимо е да се въведе подходящ механизъм в схемата за задължителни енергийни спестявания, за да се осигури възстановяване на разходите, които задължените страни правят за изпълнението на своите индивидуални цели за икономии на енергия. Това е особено важно на пазари с регулирани цени. Допълнителна подкрепа за основателността на исканията на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, но също и на останалите крайни снабдителни, считаме, че са мотивите на съда, изложени в Решение №4780 от 02.09.2020 г., постановено по административно дело №8727 от 2019 г. по описа на АССГ, че от гледна точка на ценообразуването компенсирането на разходите за енергийна ефективност е възможно да се осъществи по два начина – чрез признаването им и включването им в икономически обоснованите разходи, които участват във формирането на компонентата за дейността крайно снабдяване или чрез цената за задължение към обществото. Към настоящия момент „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД е изправено пред обективна невъзможност за изпълнение на поставените му цели поради липса на работещ и одобрен от държавата механизъм за финансиране на мерките за повишаване на енергийна ефективност при крайните потребители и очакваме Комисията да предвиди и гарантира необходимия финансов ресурс за постигането на националната кумулативна цел в частта ѝ за индивидуални цели на задължените лица - крайни снабдителни. Подробно писмено становище ще представим в рамките на днешния ден. Благодаря Ви за вниманието и за работата на работната група. Пожелавам Ви успешен ден!

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-жо Димитрова за участието - с три последователни включвания. Ние също Ви пожелаваме успешен ден и очакваме писмените становища, които ще дойдат

от ЕВН. Ще завършим, колеги, това открито заседание със становището на „Енерго-Про Продажби“ АД, което ще ни представи г-жа Десислава Русева. Моля, отново за връзка с г-жа Русева.

Служител от КЕВР потърси г-жа Десислава Русева – упълномощен представител на „Енерго-Про Продажби“ АД и директор на дирекция „Регулаторно управление“ в „Електроразпределение Север“ АД, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Заповядайте, г-жо Русева. Здравейте!

Десислава Русева – упълномощен представител на „Енерго-Про Продажби“ АД и директор на дирекция „Регулаторно управление“ в „Електроразпределение Север“ АД:

Здравейте отново! Запознати сме с доклада от „Енерго-Про Продажби“ АД. Нашето традиционно възражение, също като на другите крайни снабдители, е непризнаването на разходи за енергийна ефективност. Ние също считаме, че некомпенсирането на тези разходи ни поставя в невъзможност да изпълним индивидуалните си цели и в подкрепа на това ни беше връчен Акт за установяване на административно нарушение за неизпълнение на тези цели от Агенцията за устойчиво енергийно развитие. Това все повече ескалира. Наясно сме, че липсва такъв механизъм, но считаме, че трябва да бъдат компенсирани, за да реализираме тези цели, тъй като сме наясно също, че другите търговци на електрическа енергия, опериращи на свободния пазар, могат да направят това чрез цените на електрическа енергия, които сами определят, докато крайните снабдители са изправени пред тази невъзможност. Подробности и аргументи в тази връзка ще изложим в писменото ни становище.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-жо Русева, за представеното становище. И от Вас очакваме писменото становище до 16:00 на днешния ден. Успешен ден Ви пожелаваме.

Десислава Русева – упълномощен представител на „Енерго-Про Продажби“ АД и директор на дирекция „Регулаторно управление“ в „Електроразпределение Север“ АД:

Благодаря Ви за вниманието.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Колеги, няма други записани участници. Ще направя все пак няколко съобщения. Първо. Отново повтарям, че срокът за представяне на становищата е 16:00 часа днес: 02.06.2021 г. Второ. Насрочвам закрито заседание, на което Комисията да приеме проект на решение за утрешния ден: 03.06.2021 г. от 11:00 часа. Общественото обсъждане го насрочвам за 07.06.2021 г. от 11:00 часа. След това се обръщам към работната група с въпрос. Желаете ли да вземете думата? Заповядайте, г-н Младеновски.

П. Младеновски:

Уважаеми г-н Председател, уважаеми членове на Комисията, уважаеми колеги от дружествата, които изразихте становищата си. Аз мога още сега да отговоря на всичко казано до момента. Ще се постарая да бъда кратък.

Започвам с „Националната електрическа компания“. Първо, относно разходите за водоподаване. Действително тези разходи не са обосновани. Използвана е, както и ние сме

използвали, г-н Боев наблегна, явно е останало нещо старо, от старо заявление, използвани са различни числа, които не се връзват, така, че по отношение на разходите за водоподаване е ясно, че няма как да бъдат признати, още повече, че и при норма на възвръщаемост при този метод на регулиране основата върху която стъпва регулаторът винаги е базисната година. Трябва да се е случило нещо като промяна в разходи за квоти и за газ, нещо, което е независимо от дружеството, което да бъде включено през следващата година на ниво, различно от отчетеното през базисната, тъй като няма как да се обоснове неговото повишение, както и в случая с разходите. Разходите за ПАВЕЦ. Тук следва да се отбележи, че в тези разходи за ПАВЕЦ действително са взети на ниво отчет от миналата година, но тук трябва много добре НЕК, ако искат повишение, да обосноват какъв точно би следвало да е миксът на енергията, която отива. Там най-голямата тежест имат „АЕЦ Козлодуй“, който са с по-ниска цена и при едно такова детайлно изчисление може да се окаже, че дори и тези разходи са по-ниски, а не завишените, които в случая г-н Марков изтъква.

По отношение потреблението на крайния снабдител. Действително са взети прогнозите на крайните снабдители, а не на НЕК, тъй като все пак 2020 г. (заради пандемията от коронавирус) изкриви потреблението на битовите потребители спрямо останалите години. Много хора бяха въщи, така че потреблението на битовите потребители се повиши. За потреблението на крайните снабдители е взета като базисна 2019 г., като по-представителна, която е индексирана при различните дружества между 1-2% увеличение именно на 2019 г., а не на 2020 г. Аз лично смятам, че тази прогноза е по-коректна, отколкото да се вземе като база 2020 г. Същото е направено и с прогнозата за количествата ВЕИ, като там вече е взета 2020 г., тъй като върху производството от ВЕИ пандемията от коронавирус няма как да повлияе.

Да, тук е основателно другото възражение на г-н Марков – относно CO_2 квотите на 47 евро, които са включени при изчислението на цената на двете централи „Марица изток 1“ и „Марица изток 3“ е основателно. Ще бъде коригирано в следващото решение, в зависимост от тенденцията, която се отчете и при движението на цените на квотите до края на месец юни.

По отношение на надценката за дейността обществена доставка. В този случай съм изумен как НЕК всеки път се опитва по някакъв начин да изкриви нещата така, че тази надценка да е малко по-голяма. Сега измислиха нещо друго - тотално различно. Аз пък мога да дам още един метод за изчисление, който отново, тъй като Наредбата не го дефинира, в който надценката може да стане и на 50% от сега утвърдената. Използваният метод до момента е утвърден в практиката през последните 7-8 години и се е изчислявал върху средната цена на цялата енергия, която общественият доставчик купува. Просто съм изумен от различните такива дребни неща, които използва всеки път „Националната електрическа компания“, за да увеличи по някакъв начин цената си.

По отношение на енергията от ВЕИ. Действително, след анализ на отчетните данни, се вижда, че общественият доставчик следва да се компенсира. Това по никакъв начин няма да се отрази на общите разходи, тъй като тези производители, които са над 1 MW, които Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ компенсира, са произвели по-малко, отколкото по-малките производители, така че общият разход за ВЕИ-та се запазва, като разликата е дори под милион лева.

Още нещо много важно. Г-н Марков спомена, че в момента, не го каза направо, действащата цена, която е утвърдена с Решение № Ц-10 от февруари месец, от 40 евро на тон емисии за американските централи не е актуална към настоящия момент и съответно НЕК би следвало да се компенсира. След публикуването на доклада, в Комисията пристигна едно писмо от „Националната електрическа компания“, имам предвид не след публикуване, а във времето между публикуването на доклада и когато беше изпратен на членовете на Комисията за запознаване, пристигна едно писмо, в което се настоява да се

компенсира обществения доставчик с 50 млн. лв. за „ТЕЦ Марица изток 1“. Мисля, че 30 млн. лв. бяха средствата за „Марица изток 3“. Тук следва да се отбележи нещо много важно. Към настоящия момент на регулирания пазар, след заповедта на министъра, в която се определи допълнителна квота за „ТЕЦ Марица Изток 2“, няма недостиг на енергия за регулирания пазар. Двете американски централи работят основно за свободния пазар и даже едната от тях беше спряна в един период от време. На свободния пазар в момента, поради движението на цените на квотите, увеличените цени на квотите се улавят и от пазарите, цената на свободния пазар е доста по-висока от тази, при която е изчислявана компенсацията за „Националната електрическа компания“. Смятам, че в момента по-високата цена на свободния пазар напълно покрива по-високите разходи за емисии от тези две централи спрямо решението от февруари месец, когато беше актуализирана цената на 40 евро, така че не би следвало общественият доставчик да получава никаква компенсация за тази допълнително произведена енергия. Още повече, че тя се дължи на неспазване на квотата, определена от регулатора с решението от първи юли миналата година, когато при нормална цена на квотите миналата година тази енергия за свободния пазар не беше запълвана, а беше използвана енергия, която НЕК продаваше от други източници, тъй като твърдението за намалено търсене не е вярно. Сега в края, когато цената на квотите удари над 50 евро, общественият доставчик реши, че има да изпълнява квота за свободния пазар на електрическа енергия, още повече, че ако беше за регулирания тогава там цените не са се увеличили заради движението на квотите и тогава общественият доставчик би следвало да бъде компенсиран. При положение, че има допълнителна заповед и това потребление на регулирания пазар се покрива чрез енергията на „ТЕЦ Марица Изток 2“ не мисля, че е коректно спрямо всички потребители, които всички плащат задължение към обществото – и битовите, и бизнеса, да се субсидира енергия за свободния пазар, която по данни от 30 май, когато има спрямо миналата година за първите пет месеца на годината увеличение на износа на салдото износ-внос (не само на износа, износът е много по-голям) със 138% спрямо миналата година. Какво означава това? Тук, заради скъпите квоти, ние си плащаме веднъж скъпите квоти, субсидираме енергията. Тази енергия обаче отива навън. В България плащаме субсидиите, а евтината енергия излиза извън страната. По този начин не само, че битови потребители се възползват от по-ниските цени, а се нарушава и конкурентоспособността на българския бизнес. Толкова за НЕК.

По отношение на казаното от г-н Боев за „ТЕЦ Марица Изток 2“. Аз няма да се спирам подробно на коя точка точно е основанието. Действително може да е станала грешка с останали неща от предходен доклад, но като цяло концепцията е същата. „ТЕЦ Марица Изток 2“ са компенсирани само и единствено за по-високите количества, но не и за повишената цена на квотите, тъй като реално на „ТЕЦ Марица Изток 2“ Комисията не е утвърждавала цени. Има изчислена цена, въз основа на която се вижда, че изискването на чл. 21, т. 21 не е спазено, т.е. тя е над 10%. Комисията няма как да утвърди цена и съответно е изчислила една компенсация, с която Фондът би следвало да компенсира обществения доставчик. В случая се актуализира именно тази компенсация. Аз лично не виждам как чисто правно можем да утвърдим някаква компенсация. Дори и Фондът няма как да я изплати на „ТЕЦ Марица Изток 2“, но за това е говорено много, включително на такива срещи е присъствал и г-н Боев. Това не е нещо ново. Действително те нямат искания за компенсиране на разходи, свързани с критична инфраструктура, а именно за по-високи емисии. Дори и да има чисто правно как да се намери начин за извършване на подобна компенсация, изчисленията, които са дадени за тези 210 млн., меко казано, са некоректни, тъй като те стъпват върху някакъв момент, при който Български енергиен холдинг е закупил квоти. Всички - и изчисленията по Наредбата за топлофикациите, и при компенсацията, в случая на обществения доставчик във връзка със сключените споразумения за дългосрочно изкупуване на електроенергия се осъществяват при средна

цена на квотата за регулаторния период, а тя е далеч по-ниска от тези 40 евро, които са представили и с които са извършвали изчисленията от „ТЕЦ Марица Изток 2“.

По отношение на възражението на „ТЕЦ Бобов дол“, че прогнозната цена за базов товар е леко подтисната надолу, както се изразиха. При изчислената цена за „ТЕЦ Бобов дол“, дори да е леко подтисната, те няма как да влязат в изискването на чл. 21, т. 21, изречение 2 от Закона за енергетиката, а именно тяхната цена да е с не повече от 10% по-висока.

По-отношение на възражението на ЕСО за корекцията на регулаторната база на активите. Действително такава голяма корекция е извършена, но тя се извършва в последните няколко години. Причината е, че част от активите не отговарят на изискването на Наредбата за регулиране на цените, а именно да са реално извършени активи, а не резултат от преоценка, каквато е извършена от „Националната електрическа компания“, от която беше част „Електроенергийният системен оператор“, преди да се отдели.

По отношение на крайните снабдители и на електроразпределителните дружества. Достатъчно мотиви са изложени в доклада защо оперативните разходи са признати на ниво базисна година и защо не се признава индексация. Все пак, това е решение на Комисията до какво ниво и Комисията има право да наложи някаква горна граница на тези оперативни разходи. Няма изискване да се прилага инфлация, още повече, аз разглеждам дружествата като цяло, тъй като те така би следвало да се разглеждат. Вижда се, че през последната година оперативните им разходи са доста по-завишени спрямо останалите от регулаторния период и се е направил извод, че исканата допълнителна инфлация вече е акумулирана в този ОРЕХ, още повече, че специално при ЕВН не е точно така, но пък там са най-високи инвестициите и крайният потребител след като плаща толкова високи инвестиции трябва да има някаква оптимизация първо на останалите разходи. Разглеждайки дружеството като TOTEX, без да делим на ОРЕХ и САРЕХ нещата, мисля, че най-привилегировани са именно „Електроразпределение Юг“, тъй като тяхната ЕBITDA би следвало след края да е най-висока, отколкото на всички останали дружества.

По отношение на казаното от ЧЕЗ. Нормата на възвръщаемост се утвърждава за първата ценова година, не за регулаторния период, но важи за целия регулаторен период, тъй като в Наредба № 1, Глава 3 е предвидено какво може по време на регулаторния период да се коригира. Това са корекция с инфлационен индекс, корекция с показатели за качество, корекция с изпълнения на инвестициите и корекция с фактор Z. Не може да се коригират нито оперативните разходи, нито норма на възвръщаемост, нито останалите ценообразуващи елементи, които се утвърждават през първата ценова година. Записът е коректен, тъй като действително тя е за първата ценова година, но важи за целия регулаторен период.

И „Енерго-Про“ имаха възражения по нормата на възвръщаемост. Тя е достатъчно добре описана на няколко страници как точно е изчислена. Не смятам, че даже могат да имат и аргументи, освен да се запази в предишния вид, но с икономически аргументи и с такива чисто финансови да изчислят по-висока норма на възвръщаемост и да се атакува изчислената такава.

По отношение на енергийната ефективност и завършвам. По отношение на енергийната ефективност. Ние много сме го коментирали това всяка година. Основното искане на дружеството е те да си купят бели сертификати, без да правят никакви мерки за енергийна ефективност. Няма как това нещо да бъде прието. Няма как. Ние говорим за огромни средства от порядъка на стотици милиони за енергийна ефективност всяка година за изпълнение на тези мерки. Няма как те да бъдат включени в цените на битовите потребители, но от друга страна аз разбирам дружествата, тъй като те са задължени да извършват тези мерки за енергийна ефективност и естествено искат да им бъдат възстановени разходите. Имаме много забележки по цялата схема, която е предложена и ние сме ги казвали и в Народното събрание. Надявам се това нещо да бъде коригирано,

защото това е следващата бомба, заложена в ценообразуването и в цените, а именно тези огромни задължения и огромни разходи, които крайните снабдители ще предявяват за енергийна ефективност, ако те си купят бели сертификати и т.н. Надявам се това да бъде коригирано, тъй като реално самата схема, по мое мнение, е сбъркана. Благодаря!

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-н Младеновски, за изчерпателното изказване. Вие фактически засегнахте всички възражения, които бяха направени от участниците в откритото заседание. Надявам се те да са останали до края, за да Ви чуят. След представянето на писмените им становища, те ще бъдат обяснени в последния документ на Комисията, който ще съпътства финалното решение, което ще приеме Комисията на първи юли. Колеги, Вие имате ли желание за изказване, въпроси? Няма. Аз само искам да отбележа, че както по първия, така и по втория доклад, участниците много силно акцентираха върху актуалните нива на въглеродните емисии. Мисля, че и представителите на работната група казаха, аз искам да повторя, че Комисията приема прогнозни стойности за цялата ценова година – от 01.07.2021 г. до 30.06.2022 г. и тъй като нашите решения са винаги консервативни ние не можем директно да приемем актуалното ниво като ниво, което може да се разпростре за цялата ценова година. Разбира се, ще проследим за месец юни как се движат цените както на природния газ, така и на емисиите въглероден диоксид и те по определен начин ще бъдат отразени. Колеги, закривам второто за деня закрито заседание.

Комисията прецени, че обстоятелствата по образуването на производството са изяснени пълно и всеотнасно, и на основание чл. 47, ал. 1 от Правилника за дейността на КЕВР и на нейната администрация

РЕШИ:

Насрочва закрито заседание за приемане на проект на решение относно утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“ на 03.06.2020 г. от 11:00 часа.

Приложение:

1. Уведомително писмо на КЕВР с изх. № Е-14-24-9/27.05.2020 г. до заявителите за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

.....
(Г. Добрев)

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н.ИВАНОВ

.....
(А. Йорданов)

.....
(В. Владимиров)

.....
(Г. Златев)

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

Р. ТОТКОВА

.....
(Е. Харитонова)

Протоколирал:

(Н. Косев - главен експерт)